

SLOVENEK.

Manila.

Redno dvestopno
plačuje: 5 kr.,
která se enkrat, 8 kr., ktera
se dvakrat, 10 kr., ktera se
trikrat natiskuje; veče pis-
menke plačujejo po prostoru.
Za vsak list mora biti
kolek (štempelj) za 30 kr.

Rokopisi sene vračajo.

„Živi, živi duh slovenski, bodi živ na veke!“

Nar. pesem.

V torek,
četrtek in saboto
izhaja in velja:
Za celo leto . . . 7 for. 50 kr.
„ pol leta . . . 3 „ 70 „
„ četrlet . . . 2 „ — „
„ mesec . . . — „ 70 „
Po pošti:
Za celo leto . . . 9 for. 50 kr.
„ pol leta . . . 4 „ 80 „
„ četrlet . . . 2 „ — „
„ mesec . . . — „ 90 „

Št. 33.

V Celovcu v torek 19. marca 1867.

Tečaj III.

VABILO

Skorej bode prvo četrletje 1867, pa tudi naročnina za marsikterega naročnika pri kraju.

Da vsak gosp. naročnik natanko ve, za koliko časa je naročnino plačal, bodemo to zdaj dvakrat zaporedoma na zavitku pri nadpisu zaznamovali. Kolikor številke je rudeče prečrtanih, za toliko kvartalov je naročnina plačana. Gospodje torej, ki najdejo samo enojko prečrtano na zavitku, plačali so le za prvo četrletje in se lepo prosijo, naj svojo naročbo ponovijo. Vse č. slovenske rodoljube pa prosimo, naj „Slovenca“ po vsej moči priporočajo in podpirajo. Nastopili so za Slovence imenitni in razsodni, za federalistične časnike pa hudi in nevarni časi. Tem večja tudi nastaja za slovenske rodoljube dolžnost, te časnike duševno in denarno podpirati: Ob času velike burje in nevihte ne spodobi se mornarjem rok križem deržati, timveč delati in vse moči napenjati!

Vse č. gg. naročnike še enkrat opominjamo, naj zdaj dvakrat zaporedoma na zavitek pogledajo in sprevidijo, kako je zastran naročnine!

Bog daj, da nam stari naročniki vsi zvesti ostanejo in se tudi še novih obilno oglasi.

Vredništvo.

„Laibacherzeitung“ o novih volitvah.

V Ljubljani 10. marca.

(Konec.)

V števil. II. svojega članka pravi „Laibacherzeitung“ dalje: Kar razlagajo „Novice“ v članku: „Kaj je delal zadnji deželni zbor?“ je le manevra od strani narodne stranke. Govorijo namreč „Novice“, o razdelitvi cesarstva na dvoje in napadajo porazumljenje z Ogerskim. To porazumljenje pa ne razdeljuje cesarstva, timveč veže ga še bolj k monarhiji, med tem ko bi se drugače razcepiti znalo cesarstvo. Razcepljenja pa noben rodoljub voščiti ne more. „Novice“, pravi oni članek dalje, niso dokazale, zakaj je treba skerbeti, da se ne razdelijo državne teže prav, Ogerski deželi nasproti, če se popusti ces. patent od 20. sept. 1865. leta; da je ces. namestnik v seji 28. febr. javno izrekel, da ces. vlada ne misli državnemu zboru njegove proste priterditve (Zustimmung) skrajševati v porazumljenji; da bi nikakor ne preglasovale veče dežele manjših; da se nobenemu deželnemu zboru ne more dati brezpogojni veto.

To so čenče, kterim ni vredno odgovarjati! Ker pa bi ravno to znalo kterege zmotiti, povejmo še mi svojo!

Kdaj so se vprašale dežele, kako naj se porazumijo narodi z Ogerskim? Kdaj so poterdile, da bojo že naprej zadovoljne s tem, kar vlada naredi? Če se Madjarom priklanja vlada, zamorejo Madjari z vlado sklenjeni biti, ne pa z monarhijo, kajti ne tukaj ne unkraj Litave niso vsi narodi z enakim porazumljenjem zadovoljni, kakoršnega sedanja vlada hoče; kar pa „Laibacherzeitung“ o prosti priterditvi državnega zbora govori, je smešno. Dvalizem naj se spozna kot fait accompli, tirja vlada; če ne, pa te bom! Temu je priča odstop Belcredijev. Lepa prosta priterditve! Kar se državnih tež tiče, kdo nam garantuje, da bodemo imeli kak večji upljiv Ogerskemu nasproti, kakor zdaj? Kar se pa brezpogojnega „veta“ tiče, niso še „Novice“ tako daleč zabredle, da bi se jim kaj tacega očitati moglo.

„Laibacherzeitung“ govori dalje, da ni adresa tako nedolžna (unverfänglich), kakor se na prvi videz dozdeva; da se pošiljanje adrese sploh ni branilo; da je obsegala adresa pravne zabrane in prideržke (Rechtsverwahrungen und Vorbehalte), da se toraj ni zabranila kranjskemu zboru le prošnja, tim več čin, po katerem se imenuje neustaven na Dunaj poklicani zbor; da v tej adresi niso omenjene pravice in potrebe kranjske dežele; da je adresa gol državno-praven protest, naslanjajoč se na same besede cesarskih patentov; da bi bila postala adresa odveč, če bi bili iz nje izpustili besede „zabrane in prideržki,“ da je sklep o adresi sklenjen dovolj kazal misel deželnega zbora, če tudi se ni bila adresa še poslala; da bi vladi ne moglo biti nikakoršne vrednosti, če bi se bili poslali v Beč očitni sovražniki državnega zbora, timveč da bi bila to nevarnost, katero odverniti je bila prva dolžnost.

„Laibacherzeitung“ misli tako, pa te misli so nepravne. Adresa je imela res zabrane in prideržke, ktere niso imele nič proti ustavnim pravicam, in to se v nobeni ustavni državi ne imenuje „spotakljivo“ (verfänglich). Tudi je factum, da je večina deželnega zbora kranjskega hotla to izbrisati, tako da bi bila ostala sama prošnja. Razun tega moramo tudi sedaj poterditi, da na Dunaj sklicani zbor in septemberski patent se ne stikata. Ker pisavec onega članka ne vidi v adresi pravic in potreb kranjske dežele, dozdeva se nam čudno, ker je on mož izveden v državnem pravu (mit staatsrechtlichen Kenntnissen). Mar ne ve, da je situacija cesarstvu nasproti prva podlaga, na kateri se da kaka dežela ustavno urediti, in brez strahu za svoje pravice tudi potrebe oskerbljevati? Če misli „Laibacherzeitung“ in pisavec onega članka, da je adresa gol protest, ne moremo mu toraj priterditi; če je pa deželni zbor podpiral svojo adresu s ces. patenti, moramo mu priterditi: na kaj se bodemo naslanjali, če ne na pisane besede in pravice? Kar pa „Laibacherzeitung“ dalje pravi, to kaže, da oče članka ne ve, kaj je ustava. Če nimajo poslanci pravice to misliti, česar so prepričani; če hoče vlada take može v državni zbor pripraviti, ki, kakor sem že enkrat rekel, tako plešejo,

kakor ona piska: potem vse z „da“ poterdijo, kar se le na Turškem godi, potem nimamo še podobe, še sence ustave ne, veliko manj pa ustavo!

Slovinci na Kranjskem, ne dajte se motiti! Če volite drugače, kakor je prav, Vam gre za kožo! Če bojo nasprotniki govorili: Tudi mi smo Slovenci, nas volite: ne verujte jim! Tisti narod, ki le eno pravico zaverže, bodisi še tako majhno, ni vreden nobene pravice, in tudi vse zgubi! Volite tedaj svoje prave prijatelje, narodne prejšnje poslance.

Mlad Slovenec.

Slovenske dežele.

Iz Celovca. (Dež. zbori; volitve; zmešnjave.) Cesarski patent od 15. marca sklicuje dež. zbere na Českem, Moravskem in Kranjskem na 6. den aprila. Kdaj se po tem zbere spet državni zbor, še ni odločeno. Menda se čaka na volitve, da se zve, v kterem duhu izidejo nove volitve. Ako novi poslanci spet v starem duhu napravijo adresu, razpustijo se dež. zbori in se zaukažejo direktne volitve. Zatorej se dan, kdaj se začne državni zbor, ne more natanko odločiti. Mi Slovenci in Slovani sploh smo starodavne misli, da dvalizem, ki se zdaj na vse kriplje vpeljuje, Avstriji in njenim razmeram ni primeren; zatorej iz celega srca želimo, da deželni zbori delajo v duhu in smislu razpuščenih zborov, da Avstrija škode ne terpi ali pa še celó ne razpade. Da pa naša skerb in boječnost za Avstrijo ni prazna sanjarija, kaže to, da se razširjajo knjižice in prodajajo na cente, ktere očitno pridigujejo, naj Avstrija razpade po volji in k sreči Nemcem in Madjarom! „Der Zerfall Oesterreichs“ — razpad Avstrije — pod tem imenom je nek avstrijski Nemeč brošuro spisal, ki prav po puntarsko o tej zadevi govori. Bog prenesi, ko bi kak Slovan kaj tacega počenjal! To pa dela Nemeč — zatorej „ljubi moj kmet, je to kaj družega“. Naj se pa dela in počenja, kar hoče, mi Slovani moramo terdno in zvesto stati za Avstrijo; zatorej ljube brate na Kranjskem spet prosimo in zarotujemo, naj volijo svoje stare poslance! Vemo, da se stavijo ovire od vseh strani, celó od takih, odkoder bi si jih človek najmanj nadjal. Prašamo, čemu so se volilni možje ali izbiralci volili po kancelijah; ali to ne ovira in brani, da se po volitvah zasliši pravi in pristni glas celega noroda? Ali je to po postavi? Nam se dozdeva, da §§. 29, 30 in 31 volilnega reda le na to merijo, naj se te volitve izvršujejo po posamnih občinah. Pa vse to ne bode pomagalo ničesar, svesti smo si, da se bodo Slovenci na Kranjskem spominjali, kaj so delali pred nekterimi tedni, kako se je njihovo ime slavilo po celem svetu in kako imenitno in razsodivno je delo, h kteremu so od presv. cesarja vnovič poklicani. Zatorej konsekventno in moško! — Zmešnjave po celem državi le naraščajo. Madjari od veselja in sreče plešejo, druge narodnosti ogerske kraljevine pa le žalujejo, tožijo in se bojé žalostnih časov. To se

sliši od Slovakov, Romanov in Serbov, vzlasti pa od Hrvatov. In res na Hrvaškem se štrina tako zamotava, da se bode javeljne z lepo in dobro v red spravila. Iz Dunaja se dela in poskuša vse, da bi Hervate odvernili od Dunaja, kjer kraljuje cesar in gospod cele države in da bi se nagnali v Pešto, kjer stanuje in gospoduje stranka, ki hoče Hervaško požreti in spraviti v madjarsko mavho. Res zmešnjava je nastala taka, da se od Avstrije kot države že skorej ne govori več; čuje in bere se le: Tukrajlitavija in Unkrajlitavija — „Cis- und Transleitanien.“ Uboga Avstrija, kam si prišla! Odpravlja se ime, da tudi ti sama zibneš! Ne bojimo se zastoj. Slovani smo in bomo spet rešili edino, nerazdeljivo in mogočno Avstrijo!

Ljubljana. (x+y). (Vlada in nove volitve za deželni zbor; „dramatično društvo.“) Želja gospod Bacha, naj se mu dovoli zbor nepokornih in po večini narodnih poslancev razpustiti, spolnila se je po dolgem premišljevanju na Dunaju, kar je deželi 800 goldinarjev več stroškov naredilo. Mogočni gospod Bach misli, da so Slovenci na Kranjskem še zmiraj pohlevni strežaji birokratne sisteme njegovega brata, ki je in bode večno v revni Avstriji v slabem spominu ostal. Sliši se, da je mogočni Bach državnemu ministru Beustu svetoval, naj narodni deželni zbor domu pošlje; skerbelo se bode namreč, da bodo sami „verfassungsfreundliche“ poslanci po novi volitvi v deželnem zboru sedeli in prepokorno (?) v državni zbor volili.

Kaj se dela, da nove volitve po tej želji izidejo?

Na novo se je vpeljalo, da se volilni možje pri okrajnih gosposkah, ne pa po županijah, vpričo c. komisarja volijo. Znano je, da so po novejši organizaciji okraji na Kranjskem dosti večji od poprejšnjih in da imajo volivci po šest, osem in tudi več ur deleč hoditi, da zamorejo volivne može voliti. Prašamo mogočno gospodo, ali je to namen februarskega patenta, da se volivcem krajša ali teži pravica vdeležiti se volitve poslancev? Dalje, ali so za kranjsko

deželo zdaj druge postave, kakor so bile in so še za druge dežele?

Dalje razglasuje vladin list „Laibacherca“ dan za dnevom svoje ali vladne misli z strani novih volitev in obrekuje in pači djanje narodnega odbora, kar se da. Nesramno je, da vladin list natiskuje osebno razžaljenje in lažnjivo obrekovanje, kakor ga je „Laibacherca“ v št. 60 (poslano iz Kočevja??) prinesla.

Omeniti tudi moram, da nemški odbor se zbira v kravji (!) dolini pri Dežmanu in kuje nove poslance. Večidel so neki uradniki, ktere misli odbor po beričih ljudstvu za poslance priporočati! Tudi gospoda Bacha misli odbor počastiti in ga za kandidata v Ipavi postaviti, akoravno on sam previdi, da nima upanja izvoljen biti. Dovolj pa zdaj od nemške agitacije, ker vsakemu poštemu narodnjaku se gnjusi gledati in slišati, kaj plačani sovražniki naše dežele in našega naroda zdaj počenjajo: Presvitli cesar pa hoče vnovič slišati samo glas našega naroda!

Pravila „slovenskega dramatičnega“ društva so od svitlega cesarja poterjena. Provizorični odbor tega društva ima že mnogo iger za tisk pripravljenih in bo skerbel, da se že letosno jesen vsaj enkrat na teden v javnem gledišču slovensko igra. Mnogo gospodov in gospodičin je obljubilo vdeleževati se vaj, da se zamorejo na javnem odru slovenske igre izpeljevati z dobrim vspehom. Želeti bi bilo, da vsak domoljub, ki ima rokopise slovenskih iger v posestvu, pošlje jih odboru „slovenskega društva“ v Ljubljani, ker društvo bo skerbelo za natis, ako je delo pripravno. Zopet se tedaj začne na novem polju delavnost za izobraženje slovenskega naroda. Bog daj srečo!

Z Gorenjskega —o— (O volitvi nekaj. Kranjci na noge, zdaj velja!) Hitro se približuje čas, ko nam bode na novo dokazati treba, da smo narod politisk postali in da vemo, kaj hočemo. Pri tako važnem početju, ki ima razsoditi, ali se obdrži dvalistična politika v Avstriji in se Slovani sploh vtopimo v tako imenovani

Cislajtaniji, ali pa da se pravice vseh avstrijskih narodov, tedaj tudi naše, spoznajo, — pri tem tako sila važnem početju ne sme nihče izmed nas biti vnemaren, zaspan in brez trdnega sklepa; zakaj ne gre se zdaj samo za kako majhno spremembo v tej ali drugej reči v naši državi, ampak gre se za obstanek ali pogubo celih narodov v Avstriji!

Zato naj nihče izmed nas, ki ima pravico voliti, tega ne zamudi, kajti ker se ljudje za svoje politične pravice ne menijo ter se jih ne poslužujejo, zgodi se jim po pravici to, kar v svoji zanikarnosti zaslužijo. Zato proč z lenobo in vnemarnostjo in vsak naj se vestno posluži svoje volilne pravice! Zlasti pa gre kmetiskim volilcem dolžnost, da se vsi od kraja udeležujejo volitve, prvič ko se volijo izbiralci, na kterih je tolikanj ali prav za prav vse ležeče, in potem tudi, ko se volijo poslanci. Pri vseh teh volitvah nam gre pokazati, da narod naš kakor en mož stoji za program, ki ga je večina poprejšnjega kranjskega zbora tako slavno branila in ki nam zagotavlja boljšo prihodnost.

Vedite pa tudi volilci vseh krajev, da vam je treba zdaj posebno močnim, stanovitnim in previdnim biti, ker kakor slišimo, bodo se volili izbiralci v uradniških pisarnicah, kar je nevarno za marsiktere, zlasti veterinjaka, potem tudi, ker bodo volitve poslancev 3 dni zaporedoma ena za drugo. Zato je treba vsem stanovitnim biti. Zdaj je v naših rokah pokazati, ali hočemo sami svoji biti ali pa drugim služiti in le to pravico imeti, da smemo vedno večje davke plačevati.

Iz Postojne 14. marca. (Rojaki na noge!) Kar nam o poslednji volitveni zmagi še v misel ni prišlo, to se je zdaj v resnici zgodilo. Nove volitve so razpisane. Dragi rojaki, zopet bomo morali voliti. Vzrok novih volitev vam je gotovo že znan, torej ga nočemo pretehtovati; toliko pa smo si svesti, da smo volili možé, da boljših nismo mogli; možé take, kterih serca so bila in bodo vnetá za cesarja, vero in milo domovino našo. Ali ker nam presvitli cesar ukazuje vnovič voliti — volili bomo radi, kakor zvesti sinovi Slovenije, kakor pokorni in v ljubezni vdan

Besednik.

En dan v Ljubljani.

A. D. Zagorski.

(Dalje.)

Po dolgočasni vožnji v Ljubljano pricincavši se, hitel sem najprej njene zunanje oblike ali podobe nagledat se. Prehodil sem mesto in predmestja na vse kraje in reči moram, da Ljubljana, ki že od nekdanj slovi zbog svoje snage in lepote, je v zadnjih letih tudi v tem oziru silno napredovala in si, rekel bi, značaj vélikega mesta prisvojila. Bilo je krasno vreme, ko sem se po Ljubljani šetal; nebo je bilo jasno ko ribje oko, in ko sem stopil v rajski zvezdni drevored, nisem vedel, kaj bi začel od veselja, ker, ako se je vsa Ljubljana, od kar je nisem videl, jako polepšala in nacifrala, velja to še najbolj od najlepšega kinča ljubljanskega — od krasne zvezde. Neizrečeno lepo je videti belolične gospice ljubljanske, šetajoče se s čikoši na glavi po gladkih potih prekrasnega drevoreda. Pogled ta je nekako čaroben za vsacega človeka, koliko bolj pa za tacega, ki v svojej pusteji samoti dan za dnevom, mesec za mesecem, leto za letom, ne vidi družega, naj se že obrne, kamor mu drago, ko tugo in revščino, kamen in blato. — Le nekaj malo hiš okoli zvezde naj se še povzdigne in polepša, potem pa naj se skrijejo vsa sprehajališča v Trstu, Gradcu in v Beču pred zvezdnim drevoredom ljubljanskim. Ali dve poslopji v obližji tega drevoreda ste, ki vsacega ljubljancana kakor tudi vsacega Kranjca, ki je le kolikaj za našo reč vnet, z žalostjo navdajate, — jaz mis-

lim nemško kazino in nemški teater. V obeh poslopjih se nemški duh vsegamogočno šopiri in košati, kakor njega dni, tako tudi še dan današnji, v krivi misli, da je edino on kot nemški kulturonošec — sposoben Kranjce vladati in strahovati. Ali kakošno pravico se godi to dan današnji po Ljubljani sploh? s kakošno v kazini in teatru posebej? Obe te poslopji ste tako rekoč deželni hiši. Ni ena, ni druga ni bila s tem pogojem zidana, da bi morala nemška biti in nemška ostaniti, še manj pa da bi tujim Nemcem in domačim renegatom v nemško propagando služila. Da ste te dve poslopji koj od začetka že nemški bili, to je sicer res, ali kdo jim je hotel to v greh šteti, dokler je nemški Mihelj ne samo po Ljubljani, ampak po celej kranjskej deželi zvonec nosil. Zdaj pa je vse drugači. Kranjska dežela je iz krivega pota na pravega prestopila, naj bi torej tudi deželno gledišče kaj skoro na ta pot se okrenilo, ako misli še dalje deželno gledišče ostaniti in vsako leto zdatno podporo iz deželnega premoženja vleči. Zdaj ko je ljubljansko mesto v veliki večini naše narodne prvake za svoje zastopnike v mestnem, kupčijskem in deželnem zboru si izvolilo, naj bi ono vrle Ipavce posnemaje tudi njim enako svojo prekrasno kazino kaj skoro v velikansko narodno čitalnico, v „Narodni Dom“ — spremenilo. To se sicer zdaj še marsikomu nemogoče zdi, meni pa celo nič ne. Ako se le večina kazininih akcijonarjev vjema z načelom večine ljubljanskih mestljanov, bi se to prav lahko v kratkem času zgodilo.

Naj se le nekdanj v narodnem oziru tako zaspana Ljubljana popolnoma predrami in zavé, kaj je in kaj ima biti, naj svojo imenitno nalogo popolnoma spozna, pa bo šlo, ako Bog da, vse samo ob sebi ko misel.

Nehalo bo vse neumno, smešno in prazno nasprotovanje in razsajanje zoper svojo lastno narodnost, nehala bo nesrečna razprtija, ki toliko škoduje mestu in celej deželi, nehal bo boj na vitez — Scheinkampf — kakor ga je g. Deschmann prav dobro v deželnem zboru imenoval, zakaj: Quis contra torrentem?! Ako si zna Trst, na slovenskej zemlji nekdanj večidel od Slovencev sezidani Trst, v kterem se še dan danes skoro po vseh cerkvah slovenski beseda. Božja oznanuje in kjer razum Slovencev še do 30.000 tujecev stanuje, pri vsem tem svoj italijanski značaj varovati, kako si ne bi mogla ali smela naša bela Ljubljana svoj slovenski značaj obraniti, ki je, ako izvzamemo peščico tujih Nemcev, ki so prišli v Ljubljano s trebuhom za kruhom, in nekoliko domačih nemškutarjev, — skoz in skoz slovenska?! Z veseljem zapazil sem tu in tam po mestu, da se je začela gospoda že precej v domačem, slovenskem jeziku med seboj pogovarjati. Res da ni še vse, kakor bi imelo biti, ali kaj hočemo? Jaz sem gotovo Slovenec z dušo in telesom, vendar nisem od tistih eden, ki nočejo po nobenej ceni nikdar spregovoriti ni slišati nemške besede. Pravilo: Ako hočeš pravi Slovenec ne pa kak šišmiš biti, govori vselej le slovenski — je sicer lepo, naravno in tako malo prenapeto, kakor malo prenapeta je voda, ki je tako trdovratna, da hoče vselej in povsod le doli ne pa gori teči; toda, ako pomislimo, kako so po nekdanjih šolah sedanjemu zarodu našemu slovenski jezik neusmiljeno iz glave izbijali in nemško „špraho“ na njega mesto nariivali, moramo od pravila popustiti in potrpljenje imeti s takimi rojaki našimi, ki so bili v nekdanjih šolah le po nemški dresirani in pozneje niso več prilike imeli, v

svetlemu prestolu, za kterega obstoj smo in homo darovali, kar bi bilo treba.

Torej dragi rojaki na noge! Pokažimo visoki vladi tudi s sedanjo volitvijo, da se naša serca strinjajo s serci naših starih poslancev, in da so njih misli — bile naše misli. Volimo zopet naše prejšnje poslance! Volimo gosp. dr. Kosta, Korena, in bar. Šlojnsnika. Dragi Notranjci, posebno pa vi bratje Ložani, bodite tudi zdaj z nami enakih misli, in pridite vsi napovedani dan k volitvi; kajti borba zna biti hujši od prve, in nobeden naj ne ostane doma. Naši nasprotniki bodo gotovo vsi prišli in si bodo gotovo vse prizadjali nas premagati, kar pa Bog obvari! Torej bratje, pozivamo vas, stojte trdni kot naši skalnati hriboje, bodite možje krepkega značaja, Slovenci stare korenine in dobrega zernja; naj vas ne pregovori sladko besedovanje, naj vas ne ostraši hudo žuganje, serce in vest vaša — naj vam bode vodnik! Upam, da se bode po nas ravnali, torej vam že naprej zakličem: Dragi bratje, da bi se srečno došli, Bog vas spremlja! Kaj bi pa vam, volivci iz Vrhnike, na serce položil. Kako vas hočem dramiti, da bi vas izbudil iz trdega spanja, da bi se izbudili in delali to, kar je v prid domovini, v kateri živite, da bi sami seboj usmiljenje imeli? — Ne upam se veliko k vam govoriti, kajti zdi se mi, da vse moje besede bodo glas vpijočega v puščavi, ali pa še manj! Rečem le toliko: Zdaj je še čas, da se združite z nami ter z nami glasujete. Ako pa še dalej poslušate priliznjene besede nemških utegne, le poslušajte jih; ali glejte, da jih ne bode zopet na svojo sramoto poslušali. Bog vas razsvetli!

Iz okolice Bistriške na Notranjskem 12. marca. J. (Resna beseda odboru čitalnice.) Imamo tukaj narodno čitalnico, o kateri sem se namenil danes nekaj malega pisati; pa brez zamere, ako bi moje resnične besede koga pičile.

Da boš, častiti čitatelj, bolj natančno poznal tla, stopiva v sobo tukajšnje čitalnice. Pod nama treso se in ropota, ko da bi Vulkan v Vezuvu koval; ne ustraši se, to je le

slov. jeziku se bolje izuriti in zamujeno popraviti. Pri takih možeh moramo zadovoljni biti, samo da so našej pravičnej reči vdani, če jim tudi le nemška beseda gladko teče. Vse drugače je pa, kar se tiče učilnic, uradnih, sodnih itd. Tam ne smemo za las odnehati, ako hočemo kedaj na suho priti. Vsakdo, komur ni nemška kultura še povse pameti zmešala, nam bo pritrtil, da imamo Slovenci pravico zahtevati — če smo tudi mi sami v slovenščini le slabo podkovani, da morajo novi uradniki v pisanih in govornih popolnoma zmožni biti književnega jezika našega, da se morajo, ako nimajo te lastnosti, kot nesposobni za službovanje med narodom slovenskim — brez vsega usmiljenja odstraniti, in da sedanja vlada, ki v tem smislu ne ravna in na narodnost pri podeljenju novih služb, kakor se kaže, le malo ali celo nič ozira nima, z novo reorganizacijo okrajnih uradov in sodnih spet prazno slamo mlati, kakor je od l. 1848 sem žalibože že njena stara navada. Vsi ugovori in izgovori, ki se zoper to slišijo, so, kakor je bilo že tolikokrat dokazano, od prvega do zadnjega — prazni! Naj bi bila vlada samo sedanjim uradnikom na znanje dala in rekla: Po novejši reorganizaciji bode se veliko manj uradnikov potrebovalo, ko zdaj, mnogo jih bo torej odpadlo in nove službe bodo dobili, ako so sicer sposobni na Kranjskem samo tisti, ki si med tem časom popolnoma znanje književnega slovenskega jezika pridobé, — tako naj bi vis. vlada storila in v kratkem času bi sama spoznala, kako prazno in lažljivo je bilo vse, kar se je zoper slovenski jezik čenčalo.

(Dalje pride.)

mlin, ki melje noč in dan. Okoli miz sedi nekaj gospodov, ki vsi zamaknjeni — igrajo ter te komaj pozdravijo. Stopiva v drugo sobo k dolgi, raztegnjeni mizi; tu se časniki žalostno med seboj pogovarjajo, ker jih le malokdo prebira. To je čitalnica Bistriška, ki se vedno bojuje z „Leseverein-om.“

Veselice so v naši čitalnici skoro bele vrane, pa zakaj? Naj to reč nekoliko pretresem! Odbor je podoben nemškemu Miheljnu; ni mu veliko mar za veselice, in se menda noče vtikati v sitne reči. Igre imamo sicer izvrstne. Neki gospod A. nam jih skoro iz rokavov streša, a kdo jih bo igral? Gospodičine, katerih šteje Bistrica obilno, branijo se na vso moč takih nalog in pri gospodih nahaja se neka mlačnost, ki je kriva, da čitalnica vedno bolj hira in vnanji udje izgubljajo veselje, ker se jim le redko kdaj kaka veselica napravi in še tedaj slaba.

Letošnji predpust naznanile so se nam tri veselice, a videli smo le eno „besedo“ in eno „tombolo“. Prva se je pričela z igro: „Ni ljubosumen“, katero je bil spisal gospod A. Ta gospod nam je rešil čast, posebno s svojim samogovorom: „Vlačuga“. Naznanjene pesmi se niso pele, ker so se jih bili jeli prepozno učiti. Zadnja veselica je bila namenjena pustno nedeljo in gosp. A. je nalašč za ta dan napravil jako komično igro, katero je posnel po nemškem „Lampaci Vagabundus“. Ali udje so obračali, odbor pa je obrnil in beseda je šla rakom žvižgat! V prihodnje nimamo celo nič upa; gosp. A. se menda ne bo dal več za nos voditi, ker se mu za njegov trud le smejejo. Sicer nam obetajo „tombolo“ itd., ali kaj marajo vnanji udje za take zabave? Ako se bo tako godilo in ta mlačnost še kaj časa trpi, izbrisali se bodo zunanji udje in čitalnica utegne poginiti, kar bi mi zelo obžalovali. Tedaj na noge, Bistričani! Zdramite se, saj se vam vendar še ni izkadir narodni duh. Odboru le rečem: Videant consules! Naj pokaže, da še živi in da mu je mar za čitalnico, ktera ga ni izvolila, da bi jo v vemar puščal.

Zal mi je, da moram to očitno grajati. Kadar se bo kaj zboljšalo, z veseljem bom naznanil in hvalil, kar bo hvale vrednega. (Lepo prosimo večkrat kaj! Vred.)

Gorica. ⇒ („Domovina“ pa „Wochenblattl.“) [Konec.] Tu rad priznam, da ste res iz družega vzroka v zboru z glavo pomajali; pri Vašem ponašanju sem pa prav lahko napačno sklepal. Zavoljo tega pa še nisem nikak Lavater, o katerem imenu ste le enkrat zvoniti slišali, kajti po celem Vašem modrovanju se da sklepati, da se Vam še sanja ne, s čim da se je Lavater pečal.

„Obramba“ pa Slovincem podtika prečudne misli. Kje sem jaz terdil, kje je kak Slovenec terdil, da nam niso vladni časniki s cesarsko ptico na čelu po volji? Kolikokrat so že „Novice“, „Slovenec“ in slovenski narodnjaki želeli si tistega časa, ko bi po glavnih mestih slovenskih pokrajin izhajali slovenski časniki s cesarsko ptico! Očitne zastopnike smo zmiraj častili, tacih pa ki danes belo, jutri černo terdijo, ki se po nestanovitnem vetru ravnajo, ne čislajo in jih ne bodo nikoli čislali ne slovanski ne drugi izobraženi narodi.

Ako vlada res tako ljubeznivo za Slovence skerbi, kot Vi terdite, zakaj pa na Štajerskem, Koroškem itd. ne osnuje očitnih slovenskih časnikov, ki bi jih po nizki ceni prodajala ali še celo zastoj po deželi razpošiljala in tako slovensko narodnost zbujala in podpirala?

Pa kaj bi se še dalje razgovarjal z „Domovinim“ vrednikom, kaj bi še dalje spodbijal posamezne reči jako slabo podperte „obrambe“. Saj mi ta reči podtika, o katerih se „Slovenčevemu“ pušičarju še sanjalo ni! Povdarjam tu le, da je „Dom.“ vrednik vse sam priznal, kar sem mu jaz očital. Ali bi bil mogel še bolj očitno priporočati nemško blago, ko je pri naznanilu „Wöchnerce“ spred in zad pustil za dva persta praznega

prostora?! Ali se ni potegoval očitno za nam sovražni „Wochenblattl.“, ko je njegov program razposlal ravno tistim možem, o katerih je vedel, da znajo nemško brati?! Ali se slovenski časniki res za tuje blago potegujejo, ali res nemške Slovanom sovražne liste priporočajo? Zakaj se nam niso naštehi dotični zgledi!?

Ali se je g. vrednik zagovarjal in opravičeval? Nikakor ne! Zmeden je govoril o raznih stvaréh in kakor pravi, karakteristično opisal „Slovenčevega“ dopisnika! Namesto da bi reč razpravljal in se opravičeval, pa gleda, kako bi dopisnika zgrabil! Tat je ukradel špeha, čuvaja sta ga zasačila. Mesto da bi se pred sodnikom opravičeval in pred ljudmi svojo slabost vsaj nekoliko zagovarjal, pa renči in žuga čuvajema! Pa vse vrednikovo napenjanje je zastoj; naj meri na tega ali na onega, „Slovenčevega“ pravniknika nikoli spoznal ne bo. Treba bi bilo tudi poprej reč spodbiti, potem bi tu še le mogel poprijemati „Slovenčevu“ vredništvo ali pa dopisnika. Ali bi se jaz zagovarjal in opravičil, ko bi bil „Domovinino“ razno tvarino (iz 10 listov) na reščeto položil; ko bi bil o drugih, čisto tujih rečeh govoril?! Ko bi bil dokazoval, da „Domovina“ svojo politično modrost zajema iz „Wiener Abendpost“, iz slavnega „Wiener Journala“!

Pa kaj bi se z njim še dalje pečal in mu branil njemu samemu reči si podtikati, na ktere še nikoli mislim; znati je, da ga vest peče, zato si stavi konec svoje „obrambe“: aliquid semper haerebit. Njegove „Domovine“ jaz nikoli podkopal nisem in je tudi ne bom, kajti rad priznavam, da jej moramo hvaležni biti, da nas brati uči. „Domovina“ je podtikala mojim odkritosercim pa pravičnim besedam tuje nespoštene misli, zato ji zakličem: Si tacuisses, honestus mansisses! Od moje strani se razpor konča, pa ne iz družega vzroka, ampak le zaradi priložice: „Duobus litigantibus tertius gaudet.“

„Wochenblatt“ je „Domovinino“ obrambo ponemčil in jo deloma razglasil. Njemu zastoj nje ni treba ugovarjati. Tu le vredniku kot zastopniku slovenskih goriških interesov povem, da njegovi prestavljavci še slovenski ne znajo, da se tedaj ne sme zanašati na njih prestave. Drugače ne morem misliti, da bi bil „W.“ vrednik pisal: „Slovenčev“ dopisnik se je vjel v lastne zanjke. Kako reč terditi še ne pravi se, jo dokazati! „Wöchnerca“ bi mi imela še dokazati, kje so bile moje misli navskrižne, kje sem zabredel in se zapletel v lastne zanjke? „Slovenčevi“ bravci od mojega ugovora sem dobro poznajo „Wöchnerčno“ prazno besedovanje. Le ene verstice mojega ugovora mi spodbiti ne more! Tukajšni Slovenci že popred niso dosti verovali politični zvedenosti in žurnalistični znajdenosti goriškega „Wochenblattelna“, moj ugovor pa je popolnoma uničil tudi našopirjeno učenost „Wöchnerčnih“ Nemcev. Pa saj sem že zadnjič obljubil, da ne bom več mlatil prazne slame, zato tudi „Wochenblattu“ zakličem: Si tacuisses, philosophus mansisses.

(Tudi vredništvo bi bilo rado omenilo sila dolge „obrambe“ in „Domovinino“ zavernilo, da se brez vseh dokazov vtika v zadeve „Slovenčevega“ vredništva, pa presnobni so politični časi. Vrd.)

Iz Štajerskega (Posnetek iz prijateljskega dopisa.*) Dragi prijatelj! Izustil si željo, naj ti razodenem v prijaznih dopisih, kakošno sem našel tvojo domačijo, lepo štajersko deželo. Naj se zgodi po tvoji želji! Sicer se nisem v njej dolgo mudil, ali opazoval sem ostro njene družbene, politične in religiozne zadeve. Potovavši iz Rima nisem skoro nikjer toliko pobožnega duha in krepkega cerkvenega mišljenja našel, kakor v Ljubljani. Gorljivo duhovstvo

*) Ker to pismo poštenega Nemca utegne maršikteremu slovenskemu duhovniku, kateri zaradi branitve narodnosti preganjanje trpi, v tolažbo biti, toraj ga v „Slovencu“ radi natisnemo. Vred.

je tudi vsestranski izobraženo. Na Štajerskem sem najpoprej izstopil z voza železnega v Celju. Obiskal sem samostana očetov Lazaristov in Kapucinov. Pobožni očetje so marljivi delavci v vinogradu Gospodovem, in ljudstvo slovensko jih spoštuje in ljubi. Celjska mestna cerkev, posebno kapela Matere božje, je vkusno nakinčana, ob nedeljah sem jo našel polno večidel kmečkega ljudstva. V mestu vlada fanatičen radikalizem, in nenaravno nemškutarjenje (unnatürliche Deutschthümelei), katero se je meni kakor pravemu Nemcu še pristudilo. Kolikor sem spoznal iz imen, ktera so napisana na tablicah rokodelcev in kupčevavcev, prepričal sem se, da v Celju več prebiva Furlancev in Slovanov, kakor pravili Nemcev. Našel sem tukaj meni iz Norimberga dobro znanega gospoda, kateri potuje do Trsta in si prizadeva mavtarske lože vpeljati. V Celju se mi dozdeva, našel je dobro zemljišče.

Mudil sem se tudi v Mariboru. Veče mlačnosti gledé religioznega življenja pa skoro nisem nikjer našel, kakor tukaj. Cerkev stolna je prazna, le cerkev častivrednih očetov frančiškanov sem našel natlačeno, se ve da s priprostim slovenskim ljudstvom. Pri pridigah v stolni cerkvi ni bilo 100 ljudi, in to v katoliškem mestu, sedežu škofovskemu, ktero šteje gotovo blizu 10.000 prebivavcev! Pridigarji ektemporizirajo, med duhovščino ni velike složnosti, in v svojem pastirovanji si Šentpavlovo: „opportune importune“ po diplomatični hermenevtiki razlagajo. Vse se godi previdno, vse brez „eklat“, — zato tudi vse nevspešno.

Kolikor sem priložnost imel občevati z duhovništvom mariborske škofije, vlada med njim velika nezadovoljnost. Ono čuti narodno, ker je prepričano, da z vzdržanjem narodnosti se vzdržava tudi katolicizem; ali te resnice ne spoznajo oni, kateri so poklicani biti „custodes depositi fidei“. Zato živi duhovništvo niže s svojim škofom v neljubi nasprotnosti. Podkopuje se tako zaupanje in štajerska dežela, ktera je bila tako močna v verji in goreča v spoznavi pobožnega življenja in dobrih del za škofov Zängerla in Slomška, je sedaj mlačna, trohlljiva in v lasti radikalcev. — V Gradcu sem se mudil en dan v deželnem zboru. Spoznal sem slovenskega odpadnika Kaiserfelda in druge matadore. Po dokončanem zboru bil je nekakšen banket; slišal sem tukaj vso štajersko šampanjarsko politiko! Bilo je povabljenih več načelnikov odbora za natečevanje šolskih in cerkvenih prineskov (Obmänner des Schul- und Kirchenkonkurrenzausschusses) iz dežele, ktere so štajerski radikalni poslanci nagovarjali, naj nabirajo peticije, da se bode šola ločila od cerkve, in cerkveno premoženje dalo v oskerbljevanje avtonomnim občinam. Bila je to voda na mlin téh novih avstrijskih cerkvenih oblastnikov, pri katerih porodu so katoliški avstrijski škofovi kumovali; a sedaj jim delajo in še bodo delali velike nadloge. Takošna se godi, ako episkopat ne brani svojih pravic in je zmirom prepokorni sluga posvetne vlade!

Vodji deželnega graškega zbora so večidel za razširjevanje luterštva in zakleti neprijatelji katolicizma.

Kakor sem zvedel, so posebno napeti na dolnještajersko duhovništvo, kar tudi pričajo graški nemški časniki. Sedaj so na gori in mečejo kamenje v dolino, vendar mislim, da še Avstrija ni tako zaslepljena, da bi dala vladarsko krmilo tem psevdoliberalcem v roko.

Tako mislimo mi katoliški Nemei na Bavarskem, kateri tudi branimo pravice vsake narodnosti; beri prijatelj, poslednje članke o avstrijskih zadevah v „Historisch-polit. Blätter“, ktere bi katoliško duhovništvo štajersko moralo bolje uvažavati. Čuda, da se v Gradcu ne zedinite cerkvena in konservativna stranka, da graško duhovništvo ne skrbi za večji, konservativen, resnično libera-

len in vsem narodnostim enako pravičen političen časnik! Tudi štajerska aristokracija je okužena večidel s tem liberalizmom, žalibog, da je pozabila svoje poslanstvo in svoje tradicije.

Tu imaš dragi prijatelj moj sód o Tvoji lepi domovini. Piši mi pogosto, kako se pri Vas razvija cerkveno in politično življenje. Drži se načel, ktera si mi razodel — ta so skoz in skoz krščanska. Brani vero in narodnost! Z Bogom!

Tvoj iskreni prijatelj

V Monakovem 5. marca.

F. K. . . . ser.

Ptuje dežele.

Rusija. Vlada pa tudi Rusi sploh ne zakrivajo svojih namenov zoper Turčijo, ki res že predolgo v sramoto civilizirane Evrope živetari. Za gotovo se piše, da so tudi francoska, angleška, pruska in še druge vlade na ruski strani, — le novo ogrsko ministerstvo hoče prijatel biti Turkom — zakaj? to se lahko vgane. Pa, ali imajo Ogrji tudi že ministra zunanjih zadev!

Srbija. Vlada ni volje od svojih tirjatev kar nič jenzati. Ves narod je za vojko,

Italija. Ministerstvo Ricasoli tedaj ostane in se misli zlasti z Rimom nadalje pogajati, ker je Tonello svoja opravila tako dobro opravil.

Španska. Narvaez gre vedno svojo pot naprej — težko drugam, kot v pogubno brezno; kajti že spet se čuje, da Napoleon portugalskega kralja podpira, da bi si Špansko prisvojil, Burbonce pa z zadnjega prestola pahnil.

Mehiko. Skorej se bo zvedelo, kaj da bo. Cesar Maks namreč, pa republikanci se bodo vdarili in tako o Mehikanski prihodnosti razsodili.

Razne novice.

* * * Iz Ljubljane. (Smrtna kazen). V petek 15. t. m. vršila se je žalostna kazen obešanja na Antonu B., rojenem v št. Vidu pri Ipavi. Anton B., 24 let star, doprinesel je strašno hudodelstvo: umoril je namreč svojo lastno mater dne 17. svečana lanskega leta. Vzrok bil je veden prepir, v katerem sta živila mati in sin in kteremu je mislil on na tako žalosten način konec storiti. Ker je Anton B. to vse natančno obstal, obsodila ga je deželna sodnija Ljubljanska dne 29. avgusta 1866 k smrti. Obsojenec ni dosegel pomilostenja in imenovana smrtna kazen bila je po postavi z obešanjem izvršena. Obilno ljudstva se je zbralo pri tej žalostnej priliki.

* * * (Ljudske šole.) Za ljudske šole na Primorskem je slavno državno ministerstvo knjižnino za uboge učence za to in za prihodnje leto povzdignilo od 1800 gold. vkup na 7000 gold.; naslednja tri leta pa bo c. k. založništvo šolskih knjig na Dunaji vsako leto za 3000 gold. knjig razdelilo ubogim učencem v teh krajih. Lepo! (Uč. Tovarš.)

* * * (Laibacher-Zeitung.) V zadnjih svojih listih se je spravila naša „Laibacherca“ po konci in prinesla več sestavkov o novih volitvah. Kar se tiče prvih dveh, jim je v predzadnjem listu (31.) odgovarjati začel „Slovenec“. Proti tem nimamo še toliko omeniti. V članku III. pa nahajamo tako debele laži, da moramo tukaj očitno svoje milovanje izreči, da „oficijalni“ list s tako nepoštenim orožjem hoče boriti se proti narodu. Vsak trenutek smo pripravljene „Laibacherca“ dokazati resnico teh besed!

* * * (Central-Komité.) Rajni centralni odbor za volitve se bode menda zopet skolehal na noge in si prizadjal igrati 2. akt žalogre, ki se je igrala 26. in 30. januarja na Kranjskem. Kranjski volilci skrbite zato, da bode 2. akt vreden prvega! Zagodite prav krepek naroden mars — to bode za nemškutarijo zadnja pogrebnička!

* * * Morebiti bo marsikoga mikalo zvedeti — et memnisse juvabit! — da so pri poprejšnji volitvi v Ljubljani 4 duhovni glasovali za nemškega kandidata. So pa bili ti-le: Vis. č. gg. dr. Jare, Savaschnigg, Legat in Hrovat.

* * * „Zukunft“ na Dunaju naznanja, da, kdor želi v Moskvo k etnografični razstavi meseca maj-

nika t. l. in sicer po znižani ceni peljati [se, naj to prej ko mogoče omenjenemu časniku na Dunaju na znanje da. — Gledé te imenitne razstave se piše „Slov. Glasniku“ iz zilske doline, da bo tudi ona tamkaj zastopana. Hvala za to gre slovečemu rodoljubu Matiju Majarju, ki je z mnogim stroškom priskrbel, kar je treba, da se bosta Zilan in Zilanka ponosno na ogled stavila pohajalcem velike slovenske razstave. Nakupil je v ta namen raznovrstno obleko, prav po stari šegi narejeno, kakor jo še nosijo stari Zilanje; tu vidiš n. p. rudečo do gležnjev segajočo sukno, kratke zelene hlače itd. Se bolj prijetna očem so oblačila neveste, družice, ženina, svatov, starašine in drugih, kakor so še sedaj v navadi. Dalje je dal napraviti omare in skrinje za nevesto, postelj itd.; ne manjka nobena reč, ktera je potrebna nevesti v novem stanovanji, kakor kolovrat, tribelj, lapuča itd. Pridjale so se tudi po svetlopisu posneté podobe neveste in ženina na konju, svatov in drugih pri ženitnini imenitnih oseb. Vse to, kakor se sliši, poslal je čast. rodoljub že na Dunaj, odkoder poroma v staroslavno Moskvo.

Očitne dražbe.

Na Koroškem: Količeva kmetija v Leinsdorfu, c. 3187 gld., dr. 2. apr., 2. maja in 4. jun. ob 11. dop. pri okr. sodnji v Celovcu; — kmetija v vso potrebščino v Rastefeldu, c. 1221 gld., dr. 27. marca, 27. apr. in 25. maja ob 10. dop. pri okr. gosp. v Starem dvoru; — Šimonova kmetija v Silberreggu, c. 1441 gld., dr. 29. marca, ob 10. dop. pri okr. gosp. v Starem dvoru; — posestvo pri Štibi (Sorgendorf), c. 47.088 gld. in 3567 gld., dr. 27. marca, 27. apr. in 31. maja (za vse premakljivo blago c. 21.146 gld. pa 8. in 28. junija) na domu ob 10. dop. okr. gosp. v Pliberku; — Šteinerjeva kmetija v Flavzah, c. 5075 gld., dr. 23. marca, 23. apr. in 24. maja ob 10. dop. pri okr. gosp. v št. Vidu; — kmetija pri Aninem mostu (Annabrücken) c. 1671 gld. 68 1/2 kr., dr. 13. apr., 18. maja in 19. jun. pri okr. sodn. v Celovcu.

Na Kranjskem: Kmetija v Troščinah, c. 2250 gld., dr. 25. marca, 25. apr. in 25. maja pri okr. gosp. v Zatičini; — kmetija v Višnji gori, c. 940 gld., dr. 28. marca, 29. apr. in 31. maja ob 10. dop. okr. gosp. v Zatičini; — kmetija v spodnjem Logu, c. 500 gld., dr. 20. marca, 23. apr. in 21. maja ob 10. dop. okr. gosp. v Kočevju; — kmetija v Mengšu, c. 819 gld., dr. 8. apr., 8. maja in 8. jun. ob 9. zj. in sicer prvi dve pri okr. gosp. v Kamniku, 3. pa na domu; — kmetija v Podkraju, c. 1105 gld., dr. 26. marca, 30. apr. in 24. maja ob 9. zj. pri okr. gosp. v Vipavi.

Na Štajerskem: Kleinova kmetija v Tilmičah, dr. 27. marca, 27. apr. in 31. maja ob 10. dop. pri okr. gosp. na Lipnici; Haringova km. v Sernavi, c. 2540 gld., dr. 23. marca, 23. apr. in 23. maja ob 10. dop. pri okr. gosp. na Lipnici; — Kramerškovo posestvo v Jankovi, c. 3147 gld., dr. 20. marca, 24. apr. in 23. maja ob 11. dop. in sicer prvi dve pri okr. sodnji v Celju, tretja pa na domu št. 12; — Piutarjeva km. v Kranjsici, c. 1655 gld., dr. 27. marca, 1. maja in 3. jun. ob 11. dop. in sicer prvi dve pri okr. sodn. v Celju, 3. pa na domu.

Prazne službe.

Štipendija za popotne iz bar. Rothšildove ustanove za izučene tehnikarje (500 gld.) do 29. marca v pisarnici dunajskega mestnega podžupana; — 13 služeb za avskultante v okrožju moravsko-šleske višje dež. sodnije (med njimi 10 s plačo po 315 gld.) pri vodstvu višje dež. sodnije v Brnu; sl. konceptnega vajenca pri pošt. vodstvu na Dunaju (350 gld.) do 26. marca pri imenovanem vodstvu; — profesorska na realni gimnaziji v Brody za klasično. jezikoslovje (735 gld.) do 15. apr. pri gališki dež. namestnji v Levovu.

Dunajska borska 16. marca 1867.

5% metalike	60.10
5% nacional	70.70
1860 derž. posoj	87.80
Bankine akcije	737.—
Kreditne	185.80
London	128.80
Novi zlati	6.06
Srebro	126.—

Dunajska borska 15. marca:

Cesarski cekini	6.08 6.10
Krone	—
Napoleonorji (20 frankov)	10.32 10.34
Suvrendorji	—
Ruski imperijali	10.60 10.65
Zavezni tolarji	1.90 1.90 1/2
Srebro (azijo)	126.50 127.—